

Vlaanderen
is materiaalbewust

Beheer medisch afval

Pentalfa 02/05/2024

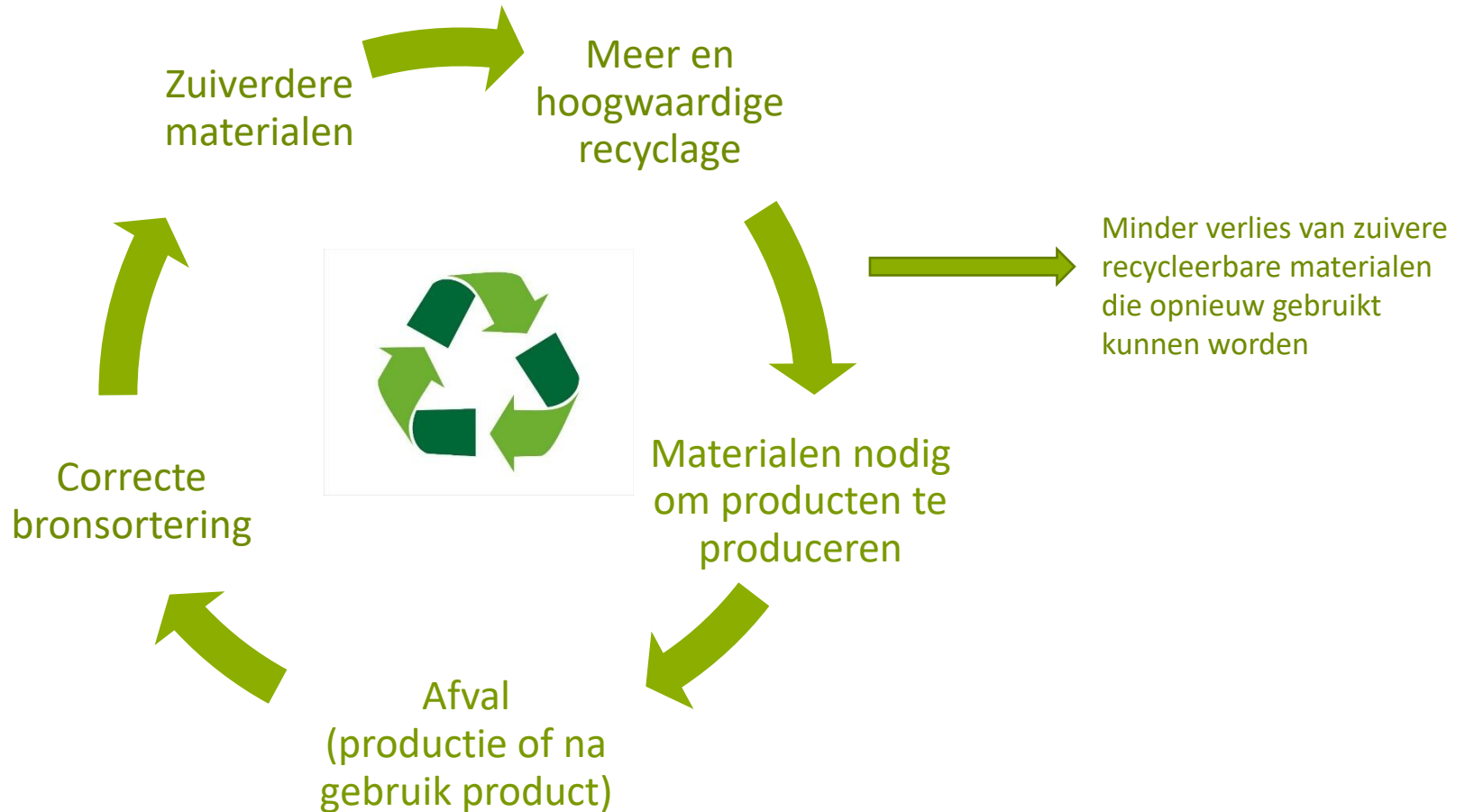
Astrid De Man - OVAM

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Belang van bronsortering

32 AFVALSTOFFEN MOGEN **NOOIT** IN HET RESTAFVAL:

Gevaarlijke afvalstoffen

Afvalolie

Afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Afgedankte apparatuur en recipiënten die ozonafbrekende stoffen of gefluoreerde broeikasgassen bevatten

Klein gevaarlijk afval van vergelijkbare bedrijfsmatige oorsprong

Afgedankte batterijen of accu's

Asbestcementshoudende afvalstoffen en asbestverdachte materialen

Papier en Karton

Gebruikte dierlijke en plantaardige oliën en vetten

Afvalbanden

Folies

Glas

Textiel

PMD

Levensmiddelenafval

Keukenafval en etensresten

Houtafval

Afvallandbouwfolies

Inert puin, bestaande uit betonpuin, metselwerkpuin of mengpuin

Niet-teerhoudend asfaltpuin

Gipskartonplaten en gipsblokken

Afgedankte matrassen

Groenafval

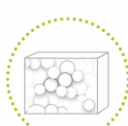
Recycleerbare harde kunststoffen

Verontreinigde fracties bouw- en sloopafval die achteraf niet kunnen uitgesorteerd worden bij een verwerker, waarna zij voldoen aan de acceptatiecriteria van de vergunde verwerker

Funderingsmaterialen die niet conform de bepalingen van het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten kunnen verwerkt worden

Geëxpandeerd polystyreen

Metaalafval

Cellenbeton

Glaswol*

Rotswol*

Bitumineus dakbedekkingsmateriaal of afdichtingsmateriaal*

Wetgeving medisch afval

- ▶ <https://ovam.vlaanderen.be/afval-in-de-gezondheidszorg>
- ▶ **Vlarema**
 - “Vlaams Reglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaalstromen en Afvalstoffen”
 - Onderafdeling 5.2.3 “Medisch afval”
- ▶ **Onderscheid tussen geneeskundige inrichtingen en geneeskundige praktijken**
- ▶ **Specifieke stromen**
 - Risicohoudend medisch afval RMA
 - Niet-risicohoudend medisch afval NRMA
- ▶ **Sorteerregels bedrijfsafval blijven uiteraard van toepassing**

Geneeskundige inrichtingen

▶ Ziekenhuizen

▶ Risicohoudend medisch afval (RMA)

- Bepaalde stromen die een bijzonder risico inhouden
- In RMA-vaten of RMA-dozen
- RMA-vaten ook voor vloeibaar en pasteus NRMA
- Ook voor scherpe voorwerpen (bv naaldcontainers)

▶ Niet-risicohoudend medisch afval (NRMA)

- Enkel voor NRMA = restafval dat vrijkomt bij medische behandelingen met lager risico
- Apart ingezameld en geregistreerd
- Aparte inzamelronde
- Inzameling in blauwe NRMA-zak met opschrift “Niet-risicohoudend medisch afval”, moet niet transparant zijn

▶ Bedrijfsrestafval

- Afkomstig van bv administratieve diensten, keuken,...
- Moet in transparante afvalzak voor bedrijfsrestafval, zodat visuele controle mogelijk is

Geneeskundige praktijken

- ▶ **Woonzorgcentrum, artsenpraktijk, psychiatrisch centrum, instelling voor bijzondere jeugdzorg, instelling voor gehandicaptenzorg...**
- ▶ **Risicohoudend medisch afval (RMA)**
 - Bepaalde stromen die een bijzonder risico inhouden
 - In RMA-vaten of RMA-dozen
 - RMA-vaten ook voor vloeibaar en pasteus NRMA
 - Ook voor scherpe voorwerpen (bv naaldcontainers)
- ▶ **Bedrijfsrestafval**
 - Al het restafval – incl. NRMA
 - Transparante zak

PMD in de Zorg

- ▶ **Verduidelijking PMD-sorteerboodschap voor de medische sector door Fost Plus**
 - Ziekenhuizen en huisartsenpraktijken
 - Opgemaakt samen met de sector
 - Voorbeeld: PMD in het operatiekwartier bij UZ Gent
 - 1 volle PMD-zak per operatie

VERPAKKINGEN SORTEREN

HOE CORRECT PMD SORTEREN IN DE MEDISCHE SECTOR?

LOGO ZIEKENHUIS

<p>PMD</p> <p>Verpakkingen die wettelijk beantwoorden aan de definitie van PMD of die gelijkwaardig zijn met verpakkingen gebruikt in een huishoudelijke context.</p> <p>✓ PLASTIC VERPAKKINGEN</p> <p>Specifiek medische sector</p> <p>✓ METALEN VERPAKKINGEN</p> <p>✓ DRANKKARTONS</p>	<p>Niet toegelaten bij het PMD</p> <div style="display: flex; flex-wrap: wrap;"> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen die beschouwd worden als afval (bv. verpakkingen en/of verpakkingsmaterialen verbonden met scherpe voorwerpen zoals naalden of scotchpêl) of bestemd zijn voor lichaamscontact (zoals bloed, ...)</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen die als (onderdeel van) een medisch hulpmiddel kunnen worden beschouwd, zoals bv. spuiten en vullen.</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen met minimaal 3 van deze gemeenschappelijke kenmerken: - ONDERHOED (GROEG) - DOORBREK (GROEG) - ACUTE TOEGEGEF (GROEG) - ONVEILIGE TOEGEGEF (GROEG)</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen met vermindering van reukafval (gevoelens) of geluid (gevoelens).</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen met een inhoud van meer dan 5 liter.</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ (Plastiek) voorwerpen die geen verpakking zijn, zoals wegwerpschoenen, apparaten en toestellen, ...</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Grote plastic fles of flesje (geen plastic fles) en zakken die sorteren in een specifieke toestand.</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Verpakkingen met een inhoud van meer dan 1 liter.</p> </div> <div style="width: 50%;"> <p>✗ Samengetelde verpakkingen met een inhoud van maximaal 1 liter die niet van elkaar gescheiden kunnen worden, bv. een plastic en een aluminium (asp) of biobioverpakkingen van medicijnen.</p> </div> </div> <p>AANDACHTSPUNTEN</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij verpakkingen die verschillen met deze definitie van PMD, moet u erop letten dat u ze niet in een PMD-zak sortert. 2. De verpakkingen zijn niet acceptabel. <p>Bij vragen contacteer:</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>✗ Verpakkingen die omvatten van de aard van het product (bv. een geneesmiddel) in een specifieke vorm, bv. omvatten van een geneesmiddel in een specifieke vorm.</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>✗ Verpakkingen geconsumeerd door patiënten die omvatten van hun bestemming (bv. worden gebruikt in een ziekenhuis) en overdracht van een infectie (bv. bacteriële of virale).</p> </div> </div>
--	--

**Besef dat recycleerbaar materiaal
vandaag via NRMA verbrand wordt.
Via projecten mogelijkheden
onderzoeken.**

Uitdagingen duurzaam beheer medisch afval (NRMA)

- ▶ **Belang van correcte selectieve inzameling om recycleerbare materialen niet verloren te laten gaan**
 - 'Ruimte voor afval'
 - Opleidingen personeel
 - Herbruikbare producten in de loop voor herbruikbaar houden en vermijden dat ze afval worden
- ▶ **Recyclage monostromen**
 - Logistieke uitdaging
 - Lage tonnages – hoge volumes
 - Decontaminatie als voorbereiding op recyclage
 - Productnormering: vaak niet duidelijk uit welke grondstoffen een product of verpakking bestaat, vaak een mix of verandert regelmatig
- ▶ **Shift naar meer thuiszorg – wat met medisch afval in huishoudelijke context?**
- ▶ **Kunststoffenbeleid en toename van gebruik recycled content: wat met kunststoffen uit de medische sector?**

Enkele voorbeelden van projecten

► Inzameling monostromen tot recyclage

- Recyclage van blauwe sterilisatiedoeken & samenwerking met sociale economie – Enadvis (mede-financiering Vlaanderen Circulair)
- Recyclage van Single Use PVC – VinylplusMed
- Ontmanteling katheters - Repomed

Enkele voorbeelden van projecten

▶ Roadmap voor hergebruik: ReCure (VLAIO-TETRA)

Projectleider: ReUse Lab Uantwerpen

- Onderzoek naar de ontwikkeling en implementatie van producthergebruik in de zorg
- Via enkele cases van niet-invasieve medische hulpmiddelen zoals de operatieschort

Enkele voorbeelden van projecten

- ▶ **Onderzoek over het einde leven en de inzameling van eenmalige medische apparatuur met batterijen – Enadvis iov OVAM/Bebat**
 - In kaart brengen van alle type toestellen met batterijen (en volume) en waar ze als afval vrijkomen (geneeskundige instelling/geneeskundige praktijk/thuiszorg/...)
 - In kaart brengen van mogelijke initiatieven rond recyclage/hergebruik
 - Voorstel tot aanpak van de 3 grootste afvalstromen of stromen die meeste (schadelijke) batterijen bevatten:
 - Het logistieke proces
 - Decontaminatie voor ontmanteling
 - Kost voor inzameling en verwerking
 - Juridische barrières weg te werken

Green Deal Duurzame Zorg

- ▶ **Maart 2023 – December 2026**
- ▶ **Vlaamse beleidsdomeinen ‘Welzijn, Volksgezondheid en Gezin’ en ‘Omgeving’**
- ▶ **Door en voor de brede zorg- en welzijnssector**
- ▶ **Totaal: 221 deelnemers over 83 acties**
- ▶ **146 deelnemers met minstens 1 actie binnen ‘Materialen & Afval’**
 - Waarvan 100 zorgorganisaties
 - Private ondernemingen, koepelorganisaties, overheid

Dank voor uw aandacht Zijn er nog vragen?

Vlaamse overheid

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110

2800 Mechelen

T 015 284 284

F 015 203 275

www.ovam.be

info@ovam.be

Klik hier om nog tekst in te voeren.

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM